

Lezing: Lucas 24:1-12 – het paasevangelie naar Lucas Maar op de eerste dag van de week gingen ze bij het ochtendgloren naar het graf met de geurige olie die ze bereid hadden. Bij het graf aangekomen zagen ze echter dat de steen voor het graf was weggerold, en toen ze naar binnen gingen, vonden ze het lichaam van de Heer Jezus niet. Ze wisten zich geen raad. Plotseling stonden er twee mannen in stralende gewaden bij hen. Ze werden door schrik bevangen en bogen het hoofd. De mannen zeiden tegen hen: ‘Waarom zoeken jullie de levende bij de doden? Hij is niet hier, Hij is uit de dood opgewekt. Herinner je wat Hij jullie gezegd heeft toen Hij nog in Galilea was: de Mensenzoon moest worden uitgeleverd aan zondaars en moest gekruisigd worden en op de derde dag opstaan.’ Toen herinnerden ze zich zijn woorden. De vrouwen keerden terug van het graf en gingen aan de elf en aan alle anderen vertellen wat er was gebeurd. Het waren Maria van Magdala, Johanna, en Maria, de moeder van Jakobus, en nog een aantal andere vrouwen die hen vergezelden. Ze vertelden de apostelen wat er was gebeurd, maar die vonden het maar kletspraat en geloofden hen niet. Petrus echter stond op en rende naar het graf. Hij bukte zich om te kijken, maar zag alleen de linnen doeken liggen. Daarop ging hij terug, vol verwondering over wat er gebeurd was.

Overweging

De roos van Jericho hier op de tafel brengt mij op een gedicht ‘De Bloem’ – ‘The Flower’ van George Herbert, op melodie gezet door Alec Roth, en gezongen bij het Leiden English Choir, nu zo’n vijf jaar geleden. Een beeld van opstanding. De dichter begint net als wij met het aanknopingspunt van nieuw leven: bloeiende bloemen in de lente. De kleuren en geuren doen vergeten dat zojuist nog een koude wind waaide. In het eerste couplet staat de prachtige zin: “Grief melts away, like snow in May, as if there were no such cold thing”. Rouw smelt weg als sneeuw in mei, alsof zo’n koud ding niet bestond.

Maar de dichter is zich bewust dat die kou wel bestaat, en heeft dit in zijn leven zo sterk ervaren, dat hij – zoals een bloem – kwetsbaar is. In het voorlaatste couplet zegt hij: Wie kon denken dat mijn verdorde hart tot nieuw, groen leven komen kon. Het rustte die in de aarde – zoals bloemen op weg gaan naar hun wortel, als zij uitgebloeid zijn. Daar verblijven zij samen en verduren zij – schijnbaar dood- de harde tijd.

En nu – oud geworden – ontluik ik opnieuw. Zo vaak gestorven leef ik opnieuw en schrijf. Nog eens ruik ik dauw en regen, ontroeren verzen mij. O, mijn enig licht, dit kan toch niet dezelfde mens zijn die in de nacht zo moest woelen als door stormen belaagd.

Ook het dagelijks beleven van opstanding wekt sterke gevoelens op.

Maar laten we het eens over de vrouwen hebben in ons evangelieverhaal. Wij keken vorig jaar op Paasmorgen in het bijzonder naar Maria uit Magdala. Iemand die in de traditie vaak vertekend is. Maar

zij stond niet alleen bij het kruis tot het eind. Zij stond niet alleen bij het graf, toen Jozef van Arimathea het lichaam daar neerlegde. Zij was ook niet alleen, toe in de vroege morgen van de eerste dag.

Lucas geeft daar meer informatie dan wij doorgaans beseffen. In 23:55 worden ze beschreven “de vrouwen die met Jezus waren meegereisd uit Galilea”. In 24:10 worden hun namen genoemd. Maria uit Magdala, Johanna, Maria de moeder van Jakobus, en nog andere vrouwen die hen vergezelden. Maria van Magdala kennen we. In Lucas 8:1 lezen we: Kort daarop begon Hij rond te trekken van stad tot stad en van dorp tot dorp om het goede nieuws over het koninkrijk van God te verkondigen. De twaalf vergezelden Hem, en ook enkele vrouwen die van kwade geesten en ziekten genezen waren: Maria van Magdala, bij wie zeven demonen waren uitgedreven, Johanna, de vrouw van Chusas, de rentmeester van Herodes, en Susanna – en nog tal van andere vrouwen, die uit eigen middelen voor hen zorgden. Kijk eens aan. Hier hebben wij de financiële ruggengraat van de Jezus-beweging. Dat zijn de vrouwen bij het kruis, bij het graf, en bij het lege graf! Heeft iemand u dit wel eens verteld?

Cor van Bree heeft afgelopen januari over het opstandingsverhaal in Marcus een overdenking gehouden onder titel: “Angst en schrik”. Als wij aan het heilige raken, fascineert dat ons. Het trekt ons aan, en het maakt ons bang tegelijk. Zo is het met de discipelen. Aan het eind van zijn verhaal vroeg Cor zich af, wat wij er toch mee moeten, met deze ervaring van fascinering en angst (tremendum). Dan zegt hij: “het bijzondere van de Evangeliën is: het heilige raakt bij Jezus verbonden met de genezing en de redding van gewone mensen. Bij het brandende braambos ging het om de redding van het volk, ook geweldig natuurlijk, bij Jezus zoals hij bij Marcus (en in de andere Evangeliën) getekend wordt, om al die arme mensen, stuk voor stuk, daar in Galilea. En dat was nu niet het rijkste en meest ontwikkelde deel van het Palestijnse land. We zouden het een humanisering van het heilige kunnen noemen, de heiligheid van de humaniteit. Een heiligheid die heilzaam is en heil brengt. Een evangelie, een goede boodschap, niet alleen voor de mensen die geholpen worden, maar ook voor al die mensen die, al dan niet professioneel, in de samenleving dienstbaar werkzaam zijn, helpend, reddend, genezend. Want wat deze helpers, redders, genezers doen, is een heilig werk. Onttoverde heiligheid, voorbij angst en schrik”.

En ja, heel vaak is dit helpende en reddende werk in de handen van vrouwen. Die trouw op hun post blijven – ook als de mannen weggevlucht zijn. En zo houden wij hun namen in ere, zij die trouw bleven tot het eind, en de eerste getuigen werden van een nieuw begin: Maria van Magdala, Johanna de vrouw van Chersos, Susanna, Maria de moeder van Jakobus.

Slottekst:

Wenn die Uhren so nah
wie im eigenen Herzen schlagen,
und die Dinge mit zagen
Stimmen sich fragen:
Bist du da?

Dann bin ich nicht der, der am Morgen erwacht,
einen Namen schenkt mir die Nacht,
den keiner, den ich am Tage sprach,
ohne tiefes Fürchten erführe -

Jede Türe
in mir gibt nach...

Und da weiß ich, dass nicht vergeht,
keine Geste und kein Gebet
(dazu sind die Dinge zu schwer) -

meine ganze Kindheit steht
immer im mich her.
Niemals bin ich allein.
Viele, die vor mir lebten
und fort von mir strebten,
webten,
webten
an meinem Sein.

Und setz ich mich zu dir her
und sage dir leise: Ich litt -
hörst du?

Wer weiß wer
murmelt es mit.

Rainer Maria Rilke

Ekklesia Leiden
Rapenburg 100
2311GA Leiden
www.ekklesialeden.nl
info@ekklesialeden.nl